

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.I.], 1658

Lit. CC. Diploma Regis Woldemari de venditione & abdicatione terrarum
Scaniae, Hallandiae Bleckingiae, Listriae & Insulae VVenae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

patuerunt. Quicquid itaque Vest. R. M. pro hac negotii conditione clementissimè Nobis ulterius injungere voluerit, in eo exequendo debita cum devotione erimus obsequentissimi. V. R. M. interim divinæ tutelæ cum voto omnigenæ prosperitatis & felicissimi Regiminis humiliè commendantes.

Malmogie d. 10. Maij. 1658.

V. R. Majestatis

humillimi & fidelissimi

Cornificius VVlfeldt
Comes in Sylsborg.

Ericus Sparre.

Lit. CC.

Diploma Regis Woldemari de venditione & abdicatione terrarum Scaniæ, Hallandiaæ Bleckingiaæ, Listriæ & Insulæ VVenæ.

Universis præsentes literas vi suris & audituris, Waldemarus, D^{EI} Gratia, Danorum Sclavorumque Rex, & Dux Estoniæ, salutem in Domino sempiternam. Ad perpetuam rei memoriam, tenore præsentium recognoscimus evidenter, Nos Magnifico Principi Domino Magno, Sueciæ Regi illustri, Consanguineo nostro charissimo, terras vide- licet totam Scaniam, totam Hallandiam, Bleckingiam, Listriam, & Insulam Huethen, cum castris, & munitionibus in eildem terris situatis, cum omni jure Regio, Nobis, heredibus nostris & successoribus, & Coronæ Regni Daciae in prædictis terris, & qualibet earum, quolibet competenti, in civitatibus, villis forensibus & nundinis, cum earum juribus, in nullis penitus diminutis, sed potius reintegratis, prout ab antiquo tempore huc usque plenius & liberius habita fuisse dignoscuntur, nullis exceptis, quocunque nomine censeantur, pro xlii. millibus marcarum puri argenti, ponder. colonien. veraciter vendidisse: Cujus argenti summam ad Nos & usus nostros venisse agnoscimus, pro omnibus terris antedictis, & earundem juribus, pertinentiis quibuscunque, in pretium per hunc modum:

Primo.

Primo namque Dominus Magnus Rex præfatus debita Patris nostri charissimi, Domini Christophori, bonæ memoriarum, quondam Regis Danorum quæ nos de jure solvere tenebamur, ab Illustri Principe Domino Johanne Comite Holsatiæ & Stormariæ, patruo nostro dilecto, terras Scaniae, Bleckingiæ & Listriæ, & Insulæ Huethen per prædictum patrem nostrum impignoratas tenente, pro XXXIV. millibus marcarum, puri, argenti pond. Colon. plenè, & integraliter persolvit, redimendo populum terrarum earundem ab oppressionibus & injuriis, extraneorumque gravaminibus eripiens, quarum terrarum incolæ omnes & singuli, eundem Dominum Regem Magnum unanimi consensu & concordi animo suum in verum Regem rite elegerunt. Quam quidem electionem justam fore dicimus, à Nostro, hæredum ac successorum nostrorum, & Coronæ Regni Daciæ nomine, confirmando approbamus & affirmando cōfirmamus. Præterea memoratus Dominus Rex Magnus in premium terrarum prædictarum, octo millia marcarum puri argenti pond. Colon. personaliter nobis ipsis persolvit, & integraliter assignavit; Et cum hoc castrum Copmannæ Hampe mutua dilectionis inter nos ampliandæ interventu grataanter Nobis dimisit per se, pro 7. millibus marcarum puri argenti pondere Coloniensi acquisitum; Quam etiam argenti summam, ex affectione qua erga eum movemur, vice versa, in premium terrarum prædictarum nos recognoscimus accepisse.

Igitur cum eidem Domino Regi Magno prædictis summis argenti principalibus & minus pro damnis & interesse incomprehensibilibus, quæ ipsi Domino Magno Regi, & Regnis suis dictæ occasione solutionis argenti memorati & crebræ defensionis terrarum prædictarum graviter & multipliciter obvenerunt, satisfacere ullo modo non sufficeremus, quæ videlicet damna & interesse ipsi Domino Magno Regi prædicto, successoribus & hæredibus suis omnimodo refundere tenebamur, prout in nostris & aliorum litteris super hoc confessis plenius & clarius continetur, præfato Consanguineo nostro Domino Regi Magno, ejus successoribus & hæredibus ac Coronæ Regni Sueciæ tam pro dicti argenti summa, quam damnis & interesse cum assensu, & consilio unanimi Consiliariorum nostrorum, & Procerum Regni nostri Daciæ, Clericorum & Laicorum tam Praelatorum, quam militum, & militarium, ac totius populi ac communis Regni ejusdem, à Nobis, hæredibus & successoribus nostris ac Corona Regni Daciæ, libera ac spontanea voluntate, non compulsi, non coacti, non dolo, nec aliqua circumventione inducti, prædictas terras omnes, & earum quamlibet, cum munitionibus & castris, in eisdem terris & earum qualibet, situatis, ac omni jure regio & pertinentiis quibuscumq; superius tantis & inferius exprimendis, titulo veræ venditionis & perpetuæ alienationis dimisimus, & dimittimus per præsentes.

Et

Et ut prædictarum terrarum per Nostaliter facta mera venditio, infœ
verior, & magis valida censeatur, in signum traditionis, verè poss. sionis,
tam naturalis, quam civilis, & ad usus alienationis perfectæ, evidens argu-
mentum, nos eidem Domino Regi Magno, hæredibus ac successoribus suis
& Corona Regni Sueciæ perpetuo possidendas, tenendas & habendas, sco-
tavimus modo debito, & consueto, ac à Nobis, successoribus, ac hæretibus
nostris, ac Corona Regni Daciæ profus alienavimus. & omnino abdicavi-
mus terras Scaniæ, Hallandia, Bleckingia, Listeria & Insulae Huedhen, mo-
netam & nundinas, cum earum juribus, ut promittitur, castris, munitioni-
bus, Prædiis rusticis & urbanis, ad Regem, & jus regium pertinentibus ci-
vitatibus & villis forensibus, una cum jure Patronatus in Ecclesiis, & mo-
nasteriis, & capellis quibuscunque Regi competenti, omnijure, quo terre
castra, provinciæ & quævis alia bona mobilia & immobilia Scotari, alienati,
resignari, renunciari, & abdicari solent, & debent, de jure & de facto assi-
gnantes ipsi domino Regi Magno, hæretibus, & successoribus suis ac Coro-
na Regni Sueciæ, & subje^ctione & obedientia Nobis successoribus, ac hæ-
retibus nostris, ac Corona Regni Daciæ, si quaratione terrarum prædicta-
rum, seu in terris antedictis quolibet unquam debito, dimittentes liberum
& solutum reverendum in Christo patrem, Dominum Petrum Ludensem
Archiepiscopum, Sueciæ primatem, qui nunc est, & eum qui pro tempore
fuerit Archiepiscopus ibidem, cum capitulo Ludensis Ecclesiæ ac universo
clero ejusdem Diæcesis, cujuscunque status aut conditionis existat,

Item dimisimus à Nobis, successoribus & hæredibus nostris, & à Co-
rona Daciæ liberos & solutos omnes milites, militares, civitatenses, villari-
os omnes etiam rusticos, & inquilinos, & omnium prædictorum successo-
res, & hæredes in terris supradictis, ab omnibus servitiis, homagiosis, obedi-
entia, & obsequiis quibuscunque, ad quæ jamdudum Nobis Regi ac Co-
rona Regni Daciæ tenebantur, & ipsi Regi Magno prædicto, successoribus
& hæredibus, ac Corona Regni Sueciæ effe^ctualiter assignavimus, ad per-
petui servitii homagiū, & obedientiæ debitū, prout quilibet orum ex statu
suo & conditione servire, & obedire suo vero Regi obligatur, & tenetur de
jure & patriæ statutis, seu de conservudine laudabili approbata & servata.

Tradimus in super Domino Regi Magno prædicto, successoribus &
hæredibus suis ad Coronam Regni Sueciæ prædictas terras, munitiones e-
arum & Castra, ac pertinentias ac jura quævis in eisdem, & ab omni pos-
sessione recedimus earundem, verum dominium terrarum ipsarum in eun-
dem Dominum Regem Magnum, successores & hæredes suos ac Coro-
nam Regni Sueciæ Plenarié transferentes, ut Nos, successores nostri, vel
hæredes nunquam posse habeamus, aut potentiam ex jure vel ex facto,
præfatum Dominum Regem Magnum, successores suos vel hæredes, seu

L

Regna

Regna sua, terras aut dominia, quovis modo molestare, aut aliqualiter aggravare, aut impetrare, seu conqueri super præmissis, vel aliquo præmissorum, renunciantes sponte & expressè pro nobis, successoribus nostris, hæredibus nostris ac Corona Regni Daciæ omnis juris auxilio Canonici vel civilis, consuetudinibus, legibus ac statutis patriæ, beneficio restitutio-nis in integrum, cum omnibus exceptionibus doli mali, vel quæ metus caula, & cuilibet alterius exceptioni juris & facti, præmissa omnia, vel eorum aliquid infringenti, vel in fringere volenti, & specialiter juribus dicentibus generalem renunciationem non valere, & Regem alienationes factas in præjudicium Regni sui & Coronæ, posse revocare, promissione in contrarium facta non obstante. Item confirmamus, approbamus & ratificamus omnes & singulas Placitationes & literas Domino Magno Regi præfato, & Corona Regni Sueciæ, tam per Nos, quam Scanienses ac quascunq; alias ab antea, in hunc diem initas atq; datas, nec non Præsentes literas & placitationes, super omnibus & singulis memoratis. Quas quidem placitationes & literas in suoplo vigore & robore, in perpetuum volumus perdurare, ac per hanc nostram placitationem & finalem concordiam in nullo diminutas vel debilitatas, sed potius de novo roboratas.

Cæterum si contingat, Nos, successores nostros, vel hæredes impedire velle, seu molestare ultra dimidium passagii Oraeund Dominum Regem Magnum Sueciæ prædictum, successores vel hæredes ejus ac Coronam Regni Sueciæ, super terris Scaniæ, Hallandie, Bleckingie, Listrie, & Insula Huethen, justi ad Coronam Regni Sueciæ applicatis, seu super terris vel dominiis aliis quibuscumque ipsi præfato Domino Regi Magno successoribus suis, & hæredibus attinentibus, per publicum hostiliter invadendo, seu per viam litigii, vel contentionis, aliove modo, dicendo Nos jus habere, cum non habeamus, Pacem, placitationes & hanc finalem concordiam infringere, ne Regnum, successores & Corona pacifice teneat, & quiete possideat terras supradictas, extunc sex Episcopi, milites & militares totidem, Regnorum scilicet Sueciæ & Daciæ ad hoc per utrumq; nostrum Regnum, successores nostros vel hæredes specialiter assumendi, in Helsingaborgh infra duodecim septimanas, à tempore delatè querimonie convenient, & discussione diligenter præhabita, Nos, successores nostros & hæredes tam ad damna, & interesse, quæ ipse Dominus Magnus Rex prædictus, successores sui vel hæredes ob tales imputationes seu molestias rationabiliter incurserint, quam ad pœnam XXX. millium marcarum puri argenti ponderis Coloniensis solvendarum, in terris & locis satis tutis, ipsi Domino Regi Magno, vel successoribus & hæredibus suis, seu eorum numeris, per prædictos duodecim statuendis, omnimode compellant, & adstringant: Quæ videlicet damna & interesse, una cum pœna prædicta, si sol-

vere

vere voluerimus, vel contumaciter aut malitiose à prædictorum solutione
Nos subtraxerimus, terris vel locis Nobis præfixis tunc præfati sex Episco-
pi, quorum in hoc jurisdictioni Nos voluntariè & expresse subjicimus si
concordaverint alias, tres ex eisdem Episcopis de Regno Sueciæ, senten-
tiam excommunicationis quies opus fuerit, abque displicantæ nostræ
nota, nostrorumque successorum, vel hæredum, in Nos, successores no-
stros, vel hæredes promulgabunt, minime relaxandam, donec ipsi Domino
Regi Magno, vel successoribus & hæredibus suis, predictis damnis, inter-
esse, ac poena, pro sua voluntatis libito, per Nos, vel successores nostros &
hæredes, plenariè fuerit satisfactum pace & hac finali concordia inter
Regem prædictum Dominum Magnum, successores & hæredes suos, ac
Regna & Dominia Eorundem, ac Nos, Successores Nostros, ac Regnum
& Dominia Daciæ in perpetuum duraturis.

Verum ut præmissa omnia & singula, quæ Nos personaliter illibata
servare & tenere, & non contravenire per Nos, vel alium aliqua occasione,
sive causa, de jure vel facta, promittimus bona fide, & sub honore nostro,
ut majorem habent roboris firmatatem, volumus & expresse consenti-
mus, nostro, successorum & hæredum nostrorum nomine, quod si contra
ea, vel eorum aliquod, quod Deus avertat, Nos, successores nostros vel
hæredes, venire, aliquo modo contingat, fidejussores & compromissores
nostrí infra scripti, hæredes & successores eorundem, eo ipso, absque dis-
plicantæ & ingratitudinis nostræ, successorum nostrorum & hæredum
uota, se Nobis, successoribus & hæredibus nostris possint & debeant hosti-
liter opponere, & præfato Domino Magno successoribus & hæredibus
suis, contra Nos, successores nostros & hæredes efficacijuvamine firmiter
& fideliter, cum omnibus amicis suis, aliisque amore eorum, quicquam
facere vel omittere volentibus, unanimiter adhærere, donec eidem Do-
mino Magno Regi præfato, successoribus, vel hæredibus suis, per Nos vel
successores nostros & hæredes, propter ea integraliter fuerit satisfactum,
secundum iustitiam vel amorem. In quorum omnium evidentiā firmi-
orem, sigillum nostrum est appensum.

Nos insuper Sveno Arosiensis, Jacobus Ripensis Ecclesiarum Epis-
copi, Johannes de Esrom, & Henricus & cæteri multi, &c. Fidejussores
& compromissores Domini nostri Regis Waldemari supradicti recognos-
cimus nos omnes in simul, et per nostrum quemlibet, cum communitate
totius regni Daciæ libera voluntate & affectanti animo veraciter consen-
sisse, non compulsos, non coactos, nec aliqualiter circumventos, omnibus
placitationibus factis super præmissis articulis, & earum quolibet,
per magnificum principem Dominum nostrum Regem Walde-
marum prædictum & huic finali concordia verum consilium nostrum

assensum tribuisse, obligantes Nos omnes, & nostrum quemlibet, hæredes nostros, & successores eorundem, & nullum in Regem Daciæ eligamus, vel in principem assumamus, aut in Regem & Principem aliquo colore seu commento callido quæsito eligi. Vel assumi procurremus nisi prius juret & promittat, quod statim ac in Regem electus, aut in Principem assumptus, confirmet, servet & teneat omnia & singula, placitationes, & literas, omnes, & singulas super terris omnibus nominatis superius & earum qualibet, factas, & hanc placitationem & finalē concordiam concernūt, cum omnibus & singulis earum clausulis & articulis, quæ in literis dictarum placitionum & hujus finalis concordia ubique consecutis, plenius, continentur.

Promittimus etiam sub fide nostra & honore ac successorum nostrorum & hæredum, quod si præfatus Dominus noster Rex Waldemarus, eius hæredes vel successores ad Coronam vel Regnum Daciæ qualiter cunq; venientes, prætextu Juris Coronæ Regni Daciæ, ad proprię temeritatis audiaciā insurgentes, seu eligentes, contra præmissa, vel eorum aliquid venerint vel venire attentaverint, statim Nos, hæredes nostri & successores orundem, cum amicis nostris omnibus, aliisque amore nostri facere quicquam vel omittere volentibus, sèpe dictum Dominum Magnum Regem Sueciæ, successores suos, & hæredes, sub præmissa fide in nostræ sponsione, efficaciter & fideliter Juvabimus, contra ipsum Dominum nostrum Regem Waldemarum successores suos & hæredes. In præmissorum evidentiam & testimonium, Sigilla nostra, una cum Sigillo Domini nostri Waldemari præsentibus apponentes. Actum & datum in castro Wardbergh, Anno Domini M, CCC, XLIII.

Lit. DD.

Diploma Regis Magni in eodem negotio.

Universis prælentes literas vituris vel audituris, Magnus Dei gratia, Rex Sueciæ, Norwegiæ & Scaniæ, Salutem in Domino sempiternam. Quantis est plena periculis æmula pacis discordia, jam non solum ex præcedendum colligitur serie, verum etiam quam brevi manu ad id attigimus, quam in se perplexa sit præterquam quod onusta dispendiis cerebra Guerrarum adjecta, quæ gravi concussionis pondere luctuosa cumulant in commoda subditorum. Procul igitur eliminanda est. Guerrarum occasio, & alumna bellorum læva dissensio radicitus extirpanda, ut quæ ad pacem fuerint bene ordinata esse. Et non careant, cum cognoscantur habere protectum salutarem. Hinc est quod tenore præsentium notum facimus